

Så tag jer dog sammen..... Drengene !

v/ centerchef Carsten Bøtker

Redigeret udgave med henblik på forældredialog

”Eller sagt på en anden måde, det handler om alle de, der går ud af skolen uden at kunne læse og regne og heller ikke har lært at opføre sig ordentligt”!

Sådan nogenlunde var ordene fra tidligere undervisningsminister Bertel Haarder.

Disse udtalelser var en opfølgning af nogle tidligere udmeldinger, hvor han berettede, at han ville fremsætte et forslag om pligt til uddannelse for de 15 til 17årige. Og hvis de unge ikke ville tage denne udfordring op og stadig foretrak sofaen frem for skolebænken, så ville der blive tale om sanktioner; f.eks. om at inddrage børne-familieydelsen.

Det forlød også, at der ikke var tale om en ”straf”. For som ministeren sagde: ”Misforstå det ikke - der er såmænd tale om omsorg over for dem, der har brug for et venligt spark bag i”.

Som vejleder med mange års erfaring er jeg helt enig i, at der er gode intentioner i loven. Den frem for alt forpligter både kommunen og de unge, men sandelig også den unges forældre.

Kommunerne har fået ansvar, der forpligter dem til at tage handling.

Der stilles nu håndfaste krav til kommunerne, som dem der ”ejer” de unge. Kommunerne har nu medansvar for, at de unge får en uddannelse.

Jeg hilser initiativet velkommen! Jeg glæder mig til at samarbejde med kommunerne om at afklare og opkvalificere de mest marginaliserede unge.

Men der lurer også nogle ”farer”. Det er nødvendigt, at uddannelsesvejlederne fra starten får en forpligtende dialog med kommunerne og uddannelserne, om hvad de abstrakte begreber dækker over. Det er vigtigt, at vi definerer de sociale og personlige forudsætninger og kompetencer for deltagelse i ungdomsuddannelse.

For det hele afhænger som bekendt af det miljø og læringsmiljø, som de unge er en del af. Det er jo i sagens natur forskellig fra egn til egn, kommune til kommune og fra skole til skole.

Med dette som udgangspunkt tog erhvervsskolerne her i Storkøbenhavn, de regionale afdelinger af Ungdommens Uddannelsesvejledning og de lokale gymnasierne initiativ til en fælles drøftelse. Vi ville udvikle en fælles definition på de nævnte begreber: de faglige, sociale og personlige forudsætninger.

Men til trods for den gode vilje skulle der ikke mange møder og diskussioner til, før vi indså, at det næsten er en umulig opgave at lave målbare indikatorer på personlige og sociale kompetencer og forudsætninger.

Det er værd at bemærke, at de erhvervsrettede ungdomsuddannelser langt hen ad vejen gav udtryk for, at de kunne få alle unge - der var interesseret - gennem et grundforløb, når blot motivationen var til stede.

Vurderingskriterierne er udviklet i et tværfagligt samarbejde. Her vægtes anerkendelse og respekt for de unge og deres kompetencer og potentialer højere end den autoritet, der ligger i at kunne sortere – eller frasortere unge med beskedne forudsætninger.

I stedet for f.eks. et afkrydsningsskema eller lignende udviklede vi i fællesskab fire overordnede og generelle kriterier som skal danne grundlag for den endelige vurdering.

Den unge er uddannelsesparat når:

- 1) De vil deltage aktivt og har lyst til læring og uddannelse.
- 2) De har kendskab til uddannelsen og har deltaget i f.eks. introkurser, brobygning, praktik, åbent hus arrangementer o.l.
- 3) De har et relevant fagligt fundament og basale læringsfærdigheder.
- 4) De kan møde op og har lyst og vilje til at bidrage til fællesskabet på uddannelsesinstitutionen.

Den endelige vurdering skal tage udgangspunkt i en række ”**opmærksomhedspunkter**”, så vejleder, grundskole og uddannelsesinstitution får et nogenlunde fælles inspirationsgrundlag at stå på, når de skal vurdere, om de unge er uddannelsesparate.

Med de generelle kriterier og en række ”opmærksomhedspunkter” for de sociale og personlige kompetencer er det vores håb, at vejlederen allerede i 8. klasse i forbindelse med den første foreløbige uddannelsesplan bliver i stand til - på en anerkendende måde - at finde de unges muligheder frem for fejl og mangler.

Vurderingen skal være afstemt i samarbejde med lærerteamet, som - i sagens natur – er de personer, der bedst kender eleven og derfor er i stand til at bidrage med en vurdering, der bygger på en indsigt – erhvervet over længere tid.

Og det er her, at min indledning om drengene, der skal tage sig sammen giver en mening. For ved en analyse af de frafaldne fra ungdomsuddannelserne og vore statistikker er det tydeligt, at der er tale om mange drenge, herunder et betydeligt antal drenge med en indvandrerbaggrund.

Derfor skal vi proaktivt og anerkendende arbejde med denne kendsgerning som en for-forståelse. Vi skal undgå, at vi som uddannelsesvejledere nok engang er med til at stemple de drenge, som i forvejen har det svært, fordi de ikke kan knække koden i kulturel forstand.

Det er vigtigt at drøfte uddannelsesparathed med forældre og elever.

Denne diskussion kan passende tage udgangspunkt i generelle kriterier og i nedenstående ”opmærksomhedspunkter”.

Opmærksomhedspunkterne er naturligvis ikke udtømmende, men til almindelig inspiration og til fortsat udvikling.

Jeg vil opfordre alle til forsat at drøfte, hvorledes vi i samarbejde - på en anerkendende måde - kan udvikle en procedure, der tager udgangspunkt i de unges muligheder frem for begrænsninger.

Og frem for alt afmonterer alle afkrydsningsskemaer og screeningsmodeller, der sorterer, ekskluderer og stigmatiserer.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

*Til alm. inspiration og brug for en generel uddannelsesparathedsvurdering i forhold til de erhvervsrettede og gymnasiale uddannelser
Tages i anvendelse differentieret i forhold EUD og Gym*

Faglige forudsætninger	Sociale & relationelle forudsætninger	Personlige forudsætninger
<ul style="list-style-type: none"> • Et basalt læringspotentiale & basale læringsfærdigheder • Karakterer og standpunkter (dansk og matematik) • Opgave forståelse • Aflagte prøver i folkeskolen • Fritagelse for prøver • Specialundervisning og specialpædagogisk støtte • •	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsevner • Indgå i skiftende grupper • Agere i forskellige sociale sammenhæng • Familiemæssig opbakning • Sprogkode & verbale attituder • Konflikt håndtering • • •	<ul style="list-style-type: none"> • Motivation • Viden om uddannelseslivet • Handlekompetence • Stabilitet/mødestabilitet • (Selv)ansvarlighed • Selvindsig og selverkendelse af egne evner og formåen • Personligt engagement • Selvstændighed /selvtillid • Vedholdenhed • Mobilitet/fleksibilitet • Fremtoning/hygiejne • Personlige forudsætninger af privat karakter (helbred, familie, bolig, økonomi m.v.) • •